

Zveřejňování kvalifikačních prací na UP – dny minulé i současné

Povinnost zveřejňovat bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u nichž proběhla obhajoba, a to včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby, ukládá veřejným vysokým školám zákon¹ již od roku 2006. Vysoké školy by tak měly činit v souladu se svým vnitřním předpisem prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravují. Novela vysokoškolského zákona, konkrétně § 47, má dvě základní funkce: archivní a znalostní. Prostřednictvím zveřejnění závěrečných kvalifikačních prací se totiž může ukázat, jak daná vysoká škola pracuje. Zveřejněním těchto prací může být vyvíjen jak tlak na jejich kvalitu, tak na konkurenci mezi jednotlivými vysokoškolskými pracovišti a vysokými školami jako takovými. Doc. M. Chráska, prorektor pro záležitosti studia a studentů UP, informoval, že od července 2007 se závěrečné kvalifikační práce zveřejňují také na Univerzitě Palackého. V současné době je ve STAGu zavedeno zhruba 16 tisíc prací, řekl 19. 3. 2008 v průběhu Kolegia rektora UP a předložil návrh příkazu rektora „Evidence údajů o bakalářské, diplomové a disertační práci a způsob jejího zveřejňování“. Ještě dnes však databáze závěrečných kvalifikačních prací na olomoucké univerzitě funkční není.

V roce 2006 se tým pracovníků z UP zapojil do projektu Zveřejňování závěrečných prací na Univerzitě Palackého v Olomouci, který univerzita získala v rámci rozvojových programů MŠMT ČR. Jak Žurnálu UP sdělil PhDr. R. Hladký, tehdejší odpovědný řešitel, projekt byl účetně vedený pod dnes již zrušeným Informačním centrem UP. Zhruba 1,175 milionu korun získala olomoucká univerzita na technické vybavení, 975 tisíc na mzdy a odvody pracovníků – celkem tedy něco přes dva miliony korun. Z průběhu realizace projektu, který byl plánován na dva až tři roky, vyplynula již v roce 2006 potřeba pokračovat i v roce následujícím. Do rozvojových projektů na rok 2007 však zmíněný projekt zařazen nebyl, na jeho realizaci byly tedy použity provozní prostředky, řekl PhDr. R. Hladký a dodal: Cílem řešení uvedeného projektu pro rok 2006 bylo zpracování dotazníku a podrobná analýza stavu zpracování kvalifikačních prací na jednotlivých fakultách, stanovení pravidel pro kategorizaci a evidenci kvalifikačních prací, jejich

ochranu a využívání; příprava metadat pro popis kvalifikačních prací, analýza stávajících předpisů a vytvoření směrnice rektora, která umožní aplikaci výše uvedených pravidel, instalace a konfigurace systému pro správu kvalifikačních prací. V návaznosti na první etapu měly být realizovány další úkoly (příprava licenční smlouvy, příprava vnitřní normy, metodický pokyn pro autory prací, organizace předávání prací, testování procesu sběru metadat, korekce, propagace, návody a školení). Z důvodu kompatibility s dalšími vysokými školami byl pro popis kvalifikačních prací na UP vybrán „Metadatový soubor pro elektronické vysokoškolské práce v ČR“. Na základě analýzy vyplněných dotazníků a požadavků na kompatibilitu s ostatními systémy provozovanými na vysokých školách pak byly stanoveny požadavky na systém pro ukládání, zpřístupňování, archivování a správu kvalifikačních prací na UP. Tém nejlépe vyhověl modul EPCA systému Advanced Rapid Library. PhDr. R. Hladký mj. také uvedl, že na základě vyhodnocení těchto požadavků a systémových nároků byl zakoupen server, operační systém i aplikační software. Stanovené úkoly pro rok 2006 byly průběžně plněny a na podzim téhož roku bylo zahájeno testování systému na Pedagogické fakultě. Tento postup byl bez výhrad akceptován s tím, že následujícím krokem pro uvedení celého systému do reálného provozu mělo být vytvoření směrnice rektora UP. Vzhledem k tomu, že AS UP souhlasil s návrhem vedení UP na zrušení Informačního centra jako celku a některých pracovišť bez náhrady, včetně místa ředitele, které jsem v té době zastával, nemohl jsem se na této práci dále podílet a po dohodě s rektorem jsem 15. 11. 2006 projekt předal doc. M. Chrásce, prorektorovi pro záležitosti studia a studentů UP. K připravovanému návrhu směrnice jsem se na vyzvu doc. M. Chrásky ještě začátkem roku 2007 vrátil a společně s kolegy ji upravil a doplnil, dodal. Prorektor pro záležitosti studia a studentů UP doc. M. Chráska to před časem potvrdil, když uvedl, že ještě v dubnu 2007, po ukončení projektu a vzhledem k nevyjasněnosti formátu převodu dat mezi systémem STAG a Knihovním systémem, vznikla pracovní podoba směrnice rektora UP o zveřejňování závěrečných prací. Následně bylo s provozovateli systému vyřešeno vkládání informací o závěrečných prací do STAGu, včetně vkládání elektronických verzí závěrečných prací. Ukázalo se však, že při vkládání závěrečných prací do celého UP by mohlo dojít „přehlcení“ STAGu. Knihovní systém v té době však nebyl firmou Cosmotron připraven k přejímání dat ze STAGu. Tento technický problém byl vyřešen až v prosinci 2007, tedy

očekávaná směrnice rektora UP by tedy měla obsahovat nutná obecná pravidla závazná pro celou univerzitu (případně odlišnosti v rámci jednotlivých fakult budou řešit směrnicí děkanů). Její konečná podoba vznikne zřejmě na podzim 2008, po vyhodnocení předběžných výsledků centralizovaného projektu MŠMT ČR Národní registr VŠKP² a systém na odhalování plagiátů, který je realizován pod vedením Masarykovy univerzity a ke kterému se UP připojila v říjnu 2007, sdělil před časem v rámci Kolegia rektora UP doc. M. Chráska. Ke zmiňovanému projektu se obrací i ředitelka univerzitní knihovny RNDr. D. Lošťáková, která v souvislosti s tímto projektem vnímá jako paradox to, že v tuto chvíli je výhodou, že směrnice ještě není vydána. Současná situace umožňuje dokončit směrnici tak, aby univerzita mohla dostát závazkům vyplývajícím z účasti na tomto projektu, řekla.

M. Hronová

Poznámky:

¹ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, v platném znění, § 47b.

² Národní registr VŠKP a systém na odhalování plagiátů (C1/2008) – školy zapojené do projektu: Akademie múzických umění v Praze, Česká zemědělská univerzita v Praze, Ekonomická univerzita v Bratislavě, Janáčkůva akademie múzických umění v Brně, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ostravská univerzita v Ostravě, Slezská univerzita v Opavě, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzita Palackého v Olomouci, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Vysoká škola báňská Technická univerzita Ostrava, Vysoká škola ekonomická v Praze, Vysoká škola polytechnická Jihlava, Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích, Vysoká škola uměleckoprávní v Praze, Západočeská univerzita v Plzni (viz <http://theses.cz/>).

Květnová...

Dokončení ze str. 7

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2007. 54 s. Neoprodejně.

Pedagogická fakulta

Ludíková, L. (ed.): Sborník příspěvků ze závěrečné konference k projektu ESF „Tvorbou a realizace kurzů v rámci celoživotního vzdělávání rozšiřujících kvalifikaci v oblasti speciální pedagogiky“. 1. vyd., 116 s. Neoprodejně.

Langer, J. (ed.): Tvorbou a realizace kurzů v rámci celoživotního vzdělávání rozšiřujících kvalifikaci v oblasti speciální pedagogiky. CD. Neoprodejně.

Knápek, M., Potměšil, M.: Analýza komunikačního chování. 1. vyd. CD. Neoprodejně.

Myslivečková, H., Šobáňová, P.: Vysokoškolská příprava výtvarných pedagogů – současný stav a perspektivy. 1. vyd. CD. Neoprodejně.

Kutnohorská, J. (ed.): Důstojné umírání. Sborník. 1. vyd. CD. Neoprodejně.

Myslivečková, H., Šobáňová, P. (eds.): Vysokoškolská příprava výtvarných pedagogů – současný stav a perspektivy. Sborník příspěvků. 1. vyd., 164 s. Neoprodejně.

Vydavatelství UP

Kala, M., Kubínek, R.: Anička z 2.B, pidimráz Pido-nius... a jak to vidí učitel Fousek? 1. vyd., 134 s. Prodejně.

Ostatní

Černá, D.: Ruční práce. 1. vyd., 72 s. Neoprodejně.

Havránková, J.: Estetická výchova. 1. vyd., 52 s. Neoprodejně.

Pišnosová, J.: Německý jazyk. 1. vyd. 90 s. Neoprodejně.

Pišnosová, J.: Občanská výchova. 1. vyd., 100 s. Neoprodejně.

Smejkalová, M.: Rodinná a zdravotní výchova pro 1. a 2. ročník. 1. vyd., 64 s. Neoprodejně.

Doležel, R., Chrást, M.: Informatika. 1. vyd., 122 s. Neoprodejně.

Lajtkepová, L.: Matematika pro 1. ročník. 1. vyd., 82 s. Neoprodejně.

Večeřová, M. A.: Český jazyk (gramatika). 1. vyd., 108 s. Neoprodejně.

Špánková, D.: Příprava pokrmů. 1. vyd., 114 s. Neoprodejně.

Příkrýl, Z.: Čím jsem žil. 1. vyd., 72 s. Prodejně.

-kop-

Rektor UP: Debatu dokumentovala...

uvedla. Záhy po vyhlášení vítězného návrhu soutěže iniciovali akademici z FF UP petici, pod níž se podepsali mj. i bývalí rektori UP prof. J. Mačáková i prof. J. Jařab. Oba souhlasí s tím, že UP potřebuje jednotný vizuální styl, vyjádřili však pochybnosti, zda právě s logem, které vyhrálo soutěž. Mnozí z těch, kteří petici podepsali, se totiž domnívají, že není důvod starý znak měnit, nové logo je podle nich příliš barevné, spíše odkazuje na komerční firmu než na tradici olomouckého vysokého učení. Někteří z kritiků považují vítězný návrh navíc za příliš tendenční a obávají se, že by za pár let muselo být měněno.

K protestu, který dnes čítá zhruba 1 900 podpisů, se přidaly i akademické senáty všech fakult UP. Svými usneseními vyjádřily nesouhlas s výsledkem soutěže na jednotný vizuální styl UP, jejíž součástí byl i návrh nového loga UP. Rektorovi UP poté doporučily, aby předložený návrh odmítl. Legislativní komise Akademického

Dokončení ze str. 1

senátu UP navíc poukázala na schválené a registrované znění čl. 53 Statutu UP: v současnosti není odkaz na znak UP uveden ve Statutu UP. Z toho vyplývá, že by o změně rozhodoval rektor UP. AS UP v této souvislosti přijal usnesení, v němž vedení Univerzity Palackého požádal, aby případnou změnu označení UP realizovalo formou změny Statutu UP tak, aby do rozhodovacího procesu byla zapojena co nejširší část akademické obce Univerzity Palackého.

Prof. L. Dvořák již dříve naznačil, že nové logo nehodlá prosazovat proti odporu velké části akademické obce. Diskuse bude dále pokračovat, zejména na úrovni akademických senátů a širšího vedení UP. Předpokládám, že do konce měsíce června učiním závěry, komentoval pro Žurnál UP svůj další postup.

M. Hronová, foto na titulní straně - mo-
Pozn.: Příští jednání AS UP se uskuteční 18. 6. ve velké zasedací místnosti Rektorátu UP.